

Landslægeembedets årsberetning 2016

Kapitel 10. Kræft

Antallet af personer, der har fået en af de 10 hyppigste kræftformer i Grønland, fremgår af Figur 1. De hyppigste diagnosticerede kræftformer i 2014 var for mændene kræft i lungerne, tyk- og endetarmskræft samt mavekræft. Hvad angår kvinderne var den hyppigste kræftform lungekræft efterfulgt af brystkræft samt tyk- og endetarmskræft.

Dødeligheden på grund af kræft i 2014 fremgår af Figur 2. Antallet af døde på grund af lungekræft var højest blandt både mænd og kvinder.

Det fremgår af Tabel 1, at risikoen for at få en af de tre kræftformer - før man fylder 75 år - var størst for lungekræft med 9 % for mænd og 8,2 % for kvinder. %. Det betyder, at hvis udviklingen af den høje forekomst af lungekræft i Grønland fortsætter kan det forudses, at næsten hver 10. mand i Grønland at få lungekræft inden de bliver 75 år. Risikoen for kvinder er lige nu lidt lavere.

Desuden viser Tabel 1, at risikoen for at dø før 75-års alderen af brystkræft (ud af alle kræftdødsfald) blandt kvinder var lav i perioden 2010-2014 set i forhold til lunge- samt tyk- og endetarmskræft. Derimod var risikoen for dø af lungecancer før 75-års alderen høj for både mænd og kvinder, henholdsvis 9,3 % og 7,8 %.

Det fremgår af Tabel 2 (mænd) og Tabel 3 (kvinder), at Grønland i sammenlignet Danmark og Færøerne havde en høj hyppighed af lungecancer i perioden 2010-2014. Det angivne tal i tidintervallet er et gennemsnit af de 5 år. Således var det for f.eks. mænd i 2010-2014 per år 1344 nye tilfælde af lungekræft per 1.000.000 mænd. Til sammenligning var det samme tal for færøske mænd 382. I samme periode havde grønlandske kvinder den højeste hyppighed af livmoderhalskræft (cervix uteri) set i forhold til Danmark og Færøerne. I øvrigt havde Grønland en lav hyppighed af testikelkræft og prostatakræft blandt mændene, og kvinderne havde en lav hyppighed af brystkræft. Både grønlandske mænd og kvinder havde den laveste hyppighed af modermærkekræft.

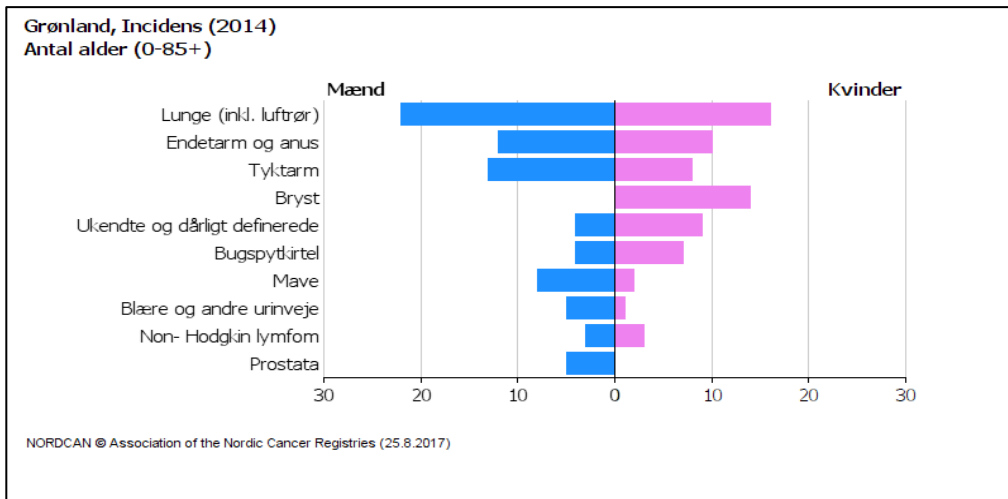
Den væsentligste grund til lungekræft i Grønland er rygning. Der er de seneste 20 år sket et mindre fald i antallet af rygere i Grønland, men ca. 6 ud af 10 voksne i Grønland er fortsat rygere, hvilket er meget højt sammenlignet med andre lande.

I de seneste befolkningsundersøgelser har omtrent lige så mange kvinder som mænd oplyst de var rygere. Da det tager mange år før rygere udvikler lungekræft må det forventes, at der om nogle år vil være lige så mange kvinder som mænd, der får lungekræft. Der er således fortsat behov for en stærk indsats for at nedsætte antallet af rygere og specielt undgå, at de unge begynder at ryge. Rygning medfører mange andre helbredsproblemer ud over lungekræft.

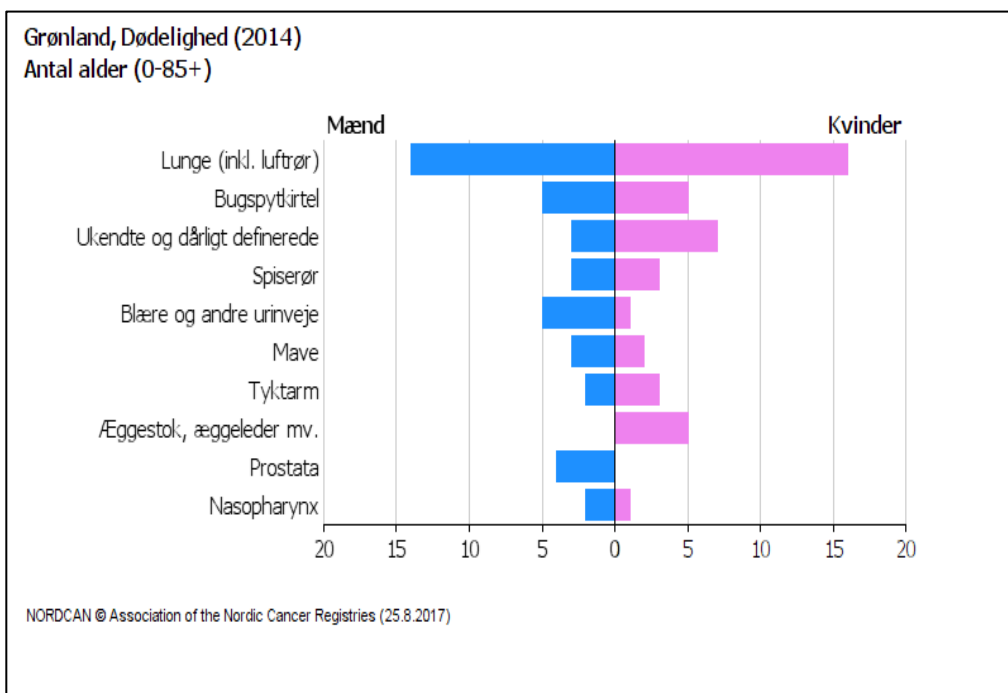
Som det kunne ses i Tabel 3 har kvinder i Grønland en høj risiko for kræft i livmoderhalsen sammenlignet med de nordiske lande. Også denne kræftsygdom kan forebygges, da den primært skyldes en virus (HPV-virus), som spredes ved seksuel kontakt.

Hvis man er yderligere interesseret i at gøre detaljerede analyser på kræft henvises til NORDCANs hjemmeside <http://www-dep.iarc.fr/NORDCAN/DK/frame.asp> Sammenligningerne med alle nordiske lande kan findes NOMESCOs årbog "Health Statistics for the Nordic Countries 2016" <http://nowbase.org/da/publications>.

Figurer

Figur 1. Antal nye tilfælde (incidens) af de 10 hyppigste kræftformer i Grønland for mænd og kvinder (2014).

Figur 2. Dødelighed (antal) af 10 hyppigste kræftformer i Grønland hos mænd og kvinder (2014).

Tabeller

Tabel 1. Udvalgte nøgletal for tre kræfttyper hos mænd (M) og kvinder (KV) i Grønland i perioden 2010-2014

	Lunge M(KV)	Tyk- og Endetarm M(KV)	Bryst M (KV)
Nye tilfælde per år 2010-14, antal	25(19)	12(13)	0(15)
Andel af alle kræfttilfælde, %	25,5(19,1)	12,8(13,3)	0(15,5)
Risiko for at få sygdommen før 75 år, %	9,0(8,2)	3,8(5,5)	0(5,0)
Døde per år, 2010-2014, antal	23(18)	4(7)	0(3)
Andel af alle kræftdødsfald, %	36,8(32,1)	6,9(12,9)	0(6,8)
Risiko for at dø af sygdommen før 75 år, %	9,3(7,8)	1,1(2,6)	0(1,7)

Kilde: Landslægeembedet, NORDCAN

Tabel 2. Nye tilfælde af kræft hos mænd i Danmark, Grønland og Færøerne per 1.000.000 mænd (aldersstandardiserede, Nordisk population 2000)

	Total ¹	C62 Testis	C61 Prostate	C16 Stomach	C18-21 Colon and rectum	C25 Pancreas	C33-34 Lungs	C43 Melanoma of the skin
Denmark								
2005	5 661	103	1 249	140	845	172	856	239
2010	6 099	92	1 445	139	887	177	831	303
2013	5 959	100	1 408	115	858	149	746	313
2014	6 293	103	1 460	139	992	161	791	339
Faroe Islands								
2005-09	3 888	189	1 282	91	611	162	322	108
2010-14	3 923	103	1 095	129	663	199	382	86
Greenland								
2005-09	4 878	87	503	224	702	294	2 225	29
2010-14	5 145	21	385	325	839	245	1 344	57

Kilde: Cancerregistret i de nordiske lande, GL, NORDCAN, Tabellen er uddrag fra NOMESCOs årbog "Health Statistics for the Nordic Countries 2016".

Tabel 3. Nye tilfælde af kræft hos kvinder i Danmark, Grønland og Færøerne per 1.000.000 kvinder (alderstandardiserede, Nordisk population 2000)

	Total ¹	C50 Breast	C53 Cervix uteri	C16 Stomach	C18-21 Colon and rectum	C25 Pancreas	C33-34 Lungs	C43 Melanoma of the skin
Denmark								
2005	4 894	1 350	148	57	628	133	619	268
2010	5 357	1 619	126	56	647	139	679	324
2013	5 245	1 469	129	49	630	138	672	358
2014	5 329	1 461	144	53	730	132	641	384
Faroe Islands								
2005-09	3 387	818	151	105	527	103	252	287
2010-14	3 094	863	105	73	461	98	238	90
Greenland								
2005-09	4 616	506	330	143	574	220	953	32
2010-14	5 156	706	239	204	743	222	1 175	55

Kilde: Cancerregistret i de nordiske lande, GL, NORDCAN, Tabellen er uddrag fra NOMESCOs årbog "Health Statistics for the Nordic Countries 2016".